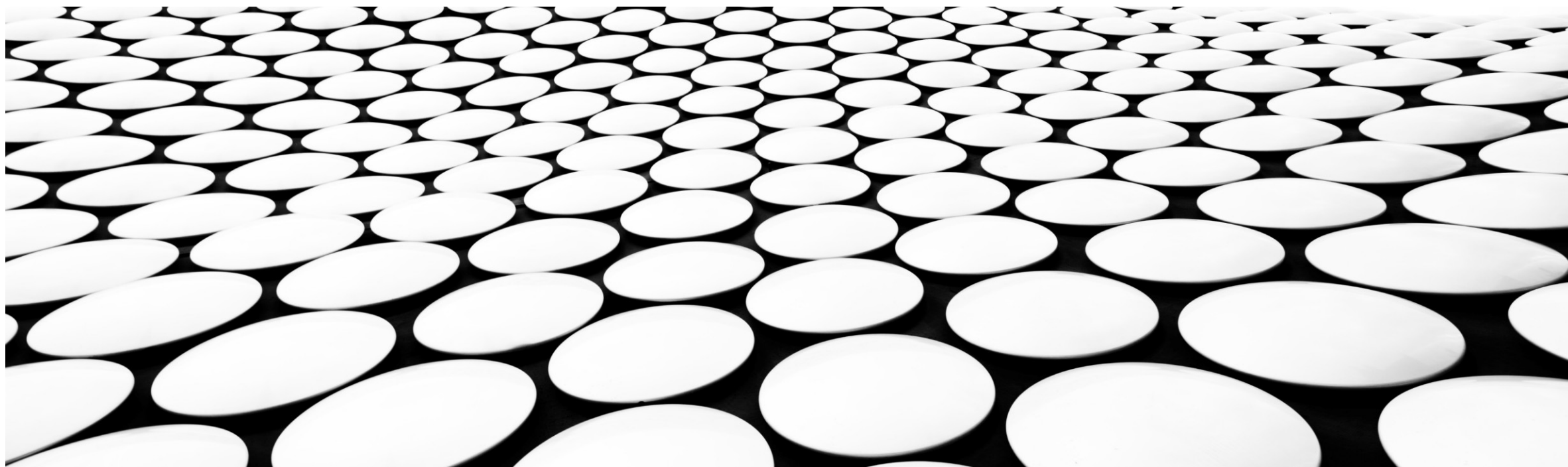

PRIVATE AND PUBLIC COMPETITION LAW

MICHAL PETR

I. PODIVNOSTI ČESKÉ REGULACE SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

„Komplexní“ ochrana hospodářské soutěže

- § 41 ObchZ zákaz zneužití účasti v hospodářské soutěži
 - „soukromá“ soutěž: nekalá soutěž
 - „veřejná“ soutěž: ZOHS
- § 2972 OZ zákaz zneužití účasti v hospodářské soutěži
 - Nekalá soutěž
 - Zákaz omezování účasti jiných v hospodářské soutěži

NEKALÁ SOUTĚŽ

- Ochrana primárně „soukromých“ zájmů
 - Účastníků hospodářské soutěže (soutěžitelů)
 - „Příjemců“ soutěžitelů (spotřebitelů)
- Zakázáno „neférové“ jednání škodící konkrétním osobám
 - § 2976 (1) OZ: *Kdo se dostane v hospodářském styku do rozporu s dobrými mravy soutěže jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům, dopustí se nekalé soutěže. Nekalá soutěž se zakazuje*
- „Soukromá“ ochrana – soud
- („veřejný“ rozměr: ochrana spotřebitele, z. č. 634/1992 Sb.)

SOUTĚŽNÍ PRÁVO (VEŘEJNÉ)

- Ochrana existence soutěže (soutěž jako fenomén), nepřímo soutěžitelů i spotřebitelů
- Ochrana před zneužitím tržní moci – významné tržní síly (*significant market power*)
- Specifické skutkové podstaty chránící „soutěžení“
 - Kolektivní tržní síla – zakázané dohody
 - Individuální tržní síla – zneužití dominance
 - Změna struktury trhu – kontrola koncentrací

AD SOUTĚŽNÍ PRÁVO (VEŘEJNÉ)

- Ochrana existence soutěže (soutěž jako fenomén)– primárně ve veřejném zájmu
- Tzv. veřejné prosazování soutěžního práva
 - Soutěžní úřady (veřejná správa)
 - Ex offo, sankční řízení
 - Řízení o veřejných právech a povinnostech porušitele
 - Poškození bez procesního postavení

AD SOUTĚŽNÍ PRÁVO (VEŘEJNÉ)

(„soukromý“ rozměr)

- Tzv. soukromé prosazování soutěžního práva
 - Ochrana soukromých zájmů žalobce
 - Civilní soudní řízení o soukromých právech a povinnostech stran
 - Řízení o veřejných právech a povinnostech porušitele
 - Práva a povinnosti z deliktu – porušení soutěžního práva
 - Typicky tzv. *follow-on* (x *stand alone*): porušení soutěžního práva jako předběžná otázka posouzená soutěžním úřadem
 - Nároky: náhrada škody, zdržení se, deklarace neplatnosti (a další dle nekalé soutěže)

AD SOUTĚŽNÍ PRÁVO (VEŘEJNÉ)

- ad soukromé prosazování soutěžního práva
 - Může být porušení soutěžního práva současně zneužitím účasti v hospodářské soutěži (tj. nekalá soutěž)?
 - A je to správně?

AD SOUTĚŽNÍ PRÁVO (VEŘEJNÉ)

- Tzv. trestní prosazování soutěžního práva
 - § 248 (2) TZ: *kdo v rozporu s jiným právním předpisem na ochranu hospodářské soutěže se svým konkurentem uzavře dohodu o určení ceny, dohodu o rozdělení trhu nebo jinou dohodu narušující hospodářskou soutěž*
 - Trestný čin výhradně fyzických osob
 - Jen horizontální dohody
 - Řízení o veřejných právech a povinnostech porušitele
 - Zohlednění soukromých zájmů (postavení poškozeného)

II. UNIJNÍ ZÁKLAD SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

- Nekalá soutěž
 - Obecně dle českého práva (tzv. generální klauzule)
 - Transpozice směrnice o klamavé a srovnávací reklamě, ochraně spotřebitele
- Soutěžní právo
 - „vedle“ unijního soutěžního práva
 - Čl. 101 a 102 SFEU
 - Nařízení 139/2004

III. PŮSOBNOST SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

- Věcná: zneužití významné tržní síly (dohody, dominance, koncentrace)
 - Dohody a dominance
 - U jednání s unijním prvkem nesmí aplikace českého práva odporovat unijnímu právu
 - Koncentrace: bez unijní dimenze
- Územní: jednání s účinky na trhu ČR
 - Specifická obratová pravidla u kontroly koncentrací
- Osobní: soutěžitel

IV. ADRESÁTI SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

- Unijní právo: podnik (*undertaking*)
 - C-41/90 *Hofner*: jakákoli jednotka vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na její právní formu a způsob jeho financování
- Unijní právo nekalé soutěže: obchodník (*trader*)
 - Definice odpovídající českému „podnikatel“
- České právo: soutěžitel (viz)
 - Soutěžitel v unijním právu: konkurent (*competitor*)

AD ADRESÁTI SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

■ Proč „soutěžitel“?

- Pojem „podnik“ už obchodním právem „zabrán“
 - § 5 (1) ObchZ: soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání
 - „soutěžitel“ již tradičně užíván (ale v jakém smyslu?)
- OZ podnik „uvolňuje“ (závod)

■ Kdo je soutěžitel?

- § 2972 OZ
- § 2 ZOHS

AD ADRESÁTI SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

■ Soutěžitel podle OZ

- § 2972 OZ *Kdo se účastní hospodářské soutěže (soutěžitel)*
 - Chápání odlišné od pojmu podnik (*undertaking*): vždy konkrétní subjekt
 - V řadě případů jako „konkurent“ – při transpozici směrnic (soutěžitel = konkurent)
 - Ve zbytku „v širším slova smyslu“: osoby ovlivňující soutěž (včetně zaměstnanců, společníků, zájmových sdružení ...)
- § 2 (1) ZOHS: *fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.*
- Jeden právní řád, tři významy téhož pojmu?

PODNIK DLE UNIJNÍHO PRÁVA

- C-41/90 *Hofner*: jakákoli jednotka vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na její právní formu a způsob jeho financování
- Hospodářská činnost: *nabízení zboží na trhu*
 - NE závislá činnost
 - NE výkon veřejné moci
 - NE veřejné statky (např. správa leteckého provozu)
 - NE nákup za účelem ne-hospodářské činnosti (T-319/99 *FENIN*)

AD PODNIK DLE UNIJNÍHO PRÁVA

- Hospodářská jednotka
 - Podnikem „cokoli“ vykonávající hospodářskou činnost – ne osoba
 - Podnikem mohou být i orgány veřejné moci
 - Podnikem může být i osoba „v části“ vykonávající hospodářskou činnost
 - Podnikem může být i skupina osob

AD HOSPODÁŘSKÁ JEDNOTKA

- Jednotkou je to, co vykonává hospodářskou činnost – ovlivňuje soutěž; proto
 - Vyloučení soutěže „uvnitř“ jednotky (např. dohoda mezi sestrami)
 - Více osob tvořících jednu jednotku
 - Pro účely odpovědnosti kontrolující matka (C-97/08 P *Akzo Noble*)
 - Sestry a dcery: „jednota chování na trhu“ (C-882/19 *Sumal*)

AD HOSPODÁŘSKÁ JEDNOTKA

- Procesní souvislosti
 - Kdo je účastníkem správního řízení?
 - Kdo může být žalobcem?
 - Kdo může být žalovaným?

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Michal PETR

michal.petr@upol.cz